

Na państwach spoczywa główny obowiązek zapewnienia ochrony praw człowieka. Jednak niezależnie od tego, czy się z niego wywiązują, to przedsiębiorstwa są odpowiedzialne za poszanowanie praw człowieka w swojej działalności.

Biznes odpowiedzialny to biznes szanujący prawa człowieka

MForum ONZ na temat biznesu i praw człowieka. trzy dni, ok. 60 sesji dedykowanych praktycznym aspektem poszanowania praw człowieka przez biznes, w tym procesowi należytej staranności w zakresie praw człowieka. Liczba uczestników: ponad 2400. Liczba przedstawicieli polskich firm: 0.

Zerowa frekwencja polskich przedsiębiorców to przejaw braku zrozumienia znaczenia dla zrównoważonego, długofalowego rozwoju firmy poszanowania praw człowieka, wczesnej identyfikacji zagrożeń z jej strony dla ich realizacji i umiejętności zarządzania takim ryzykiem. To efekt niedostrzeżenia, że dla coraz większego grona interesariuszy, respektujący prawa człowieka sposób wypracowywania zysku przez firmę liczy się bardziej niż jej działalność filantropijna; oraz że inwestorzy coraz częściej zwracają uwagę nie tylko na wyniki finansowe, ale i jakość zarządzania

ryzykiem niefinansowym, w tym w łańcuchu dostaw. Ostatecznie ma to kto chce inwestować w firmę, która może spowodować katastrofę ekologiczną i ludzką na miarę Bhopal, Deepwater Horizon czy Rana Plaza.

Naruszanie praw człowieka po polsku

■ Wynika to z braku zrozumienia, w jaki sposób prawa człowieka

„Z punktu widzenia praw człowieka ważne jest to, czy firma, wypracowując zysk, dba o ich poszanowanie, a nie o działalność filantropijną”.

odnoszą się do codziennej działalności operacyjnej przedsiębiorstw i błędnego postrzegania ich jedynie w kategorii tortur, pracy dzieci czy przesładowań obrońców praw człowieka. Przecież „żyjemy w cywilizowanym kraju, gdzie pracy dzieje się nie ma, za to jest Kodeks Pracy”. A że majstruje się przy czujnikach w zakładach pracy, powodując zagrożenie dla zdrowia i życia pracow-

ników, pseudooszczędza na sprzęcie zapewniającym prawidłową postawę podczas pracy przy komputerze i na odzieży ochronnej, że praca dzieci jest wykorzystywana w łańcuchu wartości firm, migranci ekonomiczni otrzymują za tę samą pracę niższe wynagrodzenie a kilkumiesięczne okresy płatności niektórych firm stanowią zagrożenie dla płynności finansowej ich dostawców,

którzy rekompensują to minimalnymi płacami własnych pracowników i wypłacaniem ich w ratach – tego wolimy już nie dostrzegać.

Polak czy Ukrainiec, kobieta czy mężczyzna

■ A prawa człowieka w praktyce to właśnie m.in. przestrzeganie przepisów BHP i działania proaktywne jak instalowanie dodatkowych,

niewymaganych prawem zabezpieczeń po to, by zapewnić bezpieczeństwo pracownikom. To kwestia godnej płacy, procedur mających zapewnić równe traktowanie, a więc i równą płacę za pracę takiej samej wartości niezależnie od tego, czy wykonuje ją kobieta czy mężczyzna, Polak czy Ukrainiec. To kwestia rzetelności w naliczaniu i wynagradzaniu nadgodzin, prawo do wypoczynku i do zabezpieczenia społecznego. Wszystkie 30 tworzących kanon praw człowieka zawartych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka odnosi się do biznesu i wszystkie muszą być przezeń szanowane. Z korzyścią, bo można dzięki temu ograniczyć koszty. Jedną z globalnych firm wydobywczych oszacowała koszty naruszeń praw człowieka (m.in. koszt spraw sądowych o naruszenia praw pracowniczych, odszkodowania za wypadki przy pracy, koszt przestoju w pracy spowodowanych blokadami dróg dojazdowych) na 6 mld USD w okresie 2 lat, gdy jej ówczesny zysk wynosił rocznie ok. 20 mld USD. Nie bez powodu sektor wydobywczy

pierwszy wypracował narzędzia mające pomóc firmom wdrożyć w praktyce Wytyczne ONZ dotyczące praw człowieka i biznesu, a firma wydobywcza była w gronie firm testujących Ramy sprawozdawczości zgodnej z ww. Wytycznymi ONZ, tj. narzędzie ułatwiające zarządzanie ryzykiem w obszarze praw człowieka i raportowanie w tym zakresie.

Biznes ma jednak prawo oczekiwać wsparcia ze strony państwa. Doskonałą okazją po temu może być Krajowy Plan Działania w obszarze biznesu i praw człowieka, nad którym prace właśnie się zaczynają, umożliwiającą podejście systemowe, wykorzystujące w sposób komplementarny zarówno narzędzia miękkie, jak i twarde rozwiązania prawne.

Beata Faracik
prezesa Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu, członkini Rady Programowej Amnesty International Polska

CASE STUDY PARTNERA PUBLIKACJI

80-lecie pod znakiem odpowiedzialności

Rok 2015 był dla Polpharmy pod wieloma względami wyjątkowy. Jubileusz 80-lecia i sztafeta charytatywna POLRUN, wydanie podręcznika na temat przestrzegania zaleceń terapeutycznych, zaangażowanie w budowę zrównoważonego łańcucha dostaw – to tylko kilka przykładów tegorocznych działań Polpharmy. Wszystkie je spaja strategia społecznej odpowiedzialności firmy.

Dla pacjentów i społeczeństwa

■ Pozycja lidera polskiego rynku farmaceutycznego to przede wszystkim zobowiązanie wobec pacjentów i społeczeństwa. W poczuciu odpowiedzialności za bezpieczeństwo leków Polaków Polpharma dostarcza na rynek produkty ze wszystkich grup terapeutycznych. Wytwarzając je w kraju, zapewnia ciągłość dostaw oraz dostęp do potrzebnych terapii. Utrzymuje produkcję ważnych społecznie produktów, w tym leków ratujących życie, które nie mają swoich odpowiedników na rynku.

Leki jednak nie działają u tych, którzy ich nie biorą. Naukowa Fundacja Polpharmy od wielu lat podkreśla konieczność przestrzegania zaleceń terapeutycznych, które mają kluczowy wpływ na skuteczność terapii. W 2015 r. Fundacja wydała na ten temat pierwszy w Polsce podręcznik, który będzie wspierał edukację przyszłych lekarzy. Sama firma na etapie opracowywania produktu wdraża innowacyjne rozwiązania, które ułatwiają zachowanie systematyczności leczenia, takie jak m.in. dwie substancje w jednej tabletki, leki stosowane raz na miesiąc lub trzy miesiące czy też wprowadzona w tym roku tabletki w kształcie serduszka.

Sztafeta pracowników przez całą Polskę była wyjątkowym sposobem obchodów 80-lecia Polpharmy. Fot.: Polpharma

Dla popularyzacji wiedzy o zdrowiu

■ Kluczowe znaczenie ma dla Polpharmy profilaktyka i edukacja zdrowotna. W 2015 r. firma konty-

niemal całą Polskę, oferując bezpłatne pomiary ciśnienia tętniczego oraz badania wieku serca mieszkańcom ponad 120 miast. Z badań skorzystało ponad 350 tys. Polaków,

„Trzy filary, na których opiera się strategia CSR Polpharmy, to: służba pacjentom i społeczeństwu, etyczne prowadzenie biznesu oraz innowacje i rozwój wiedzy”.

nuowała kampanie edukacyjne – „Ciśnienie na życie” i „Przygotuj się na wstrząs!”. Pierwsza z nich to największa polska kampania dotycząca nadciśnienia tętniczego. Od 2012 r. Polpharma przemierzyła z kampanią

z czego 152 tys. poznało wiek swojego serca. Polpharma uhonorowała też tytułem „Samorząd od serca” 14 samorządów prowadzących najciekawsze lokalne programy profilaktyki kardiologicznej.

Z kolei „Przygotuj się na wstrząs!” to kompleksowy program dotyczący mało rozpoznanego w Polsce, a mogącego stanowić potencjalną przyczynę zgonu, problemu anafilaksji. Kampania służyła podniesieniu wiedzy na temat przyczyn, konsekwencji oraz zasad postępowania w sytuacji wstrząsu anafilaktycznego. Od początku kampanii firma przeszkoliła ok. 15 tys. osób, w tym m.in. alergików i ich rodziny, ekspertów z dziedziny alergologii, media oraz grupy szczególnie narażone na kontakt z anafilaksją, takie jak pszczelarze czy pracownicy komunikacji miejskiej.

Dla społeczności lokalnych

■ Polpharma czuje się silnie związana ze społecznościami, w których działa. Angażuje się w inicjatywy na rzecz poprawy jakości życia w społecznościach lokalnych. W 2015 r. po raz kolejny była partnerem Funduszu Inicjowania Rozwoju i powiązanego z nim Funduszu Grantowego, których celem jest pobudzenie współpracy międzysektorowej na Pomorzu. Z kolei dla uczczenia swojego 80-lecia firma zorganizowała wyjątkową sztafetę POLRUN, w której ponad 700 pracowników przebiegło łączną trasę prawie 1000 km od najmłodszego zakładu

firmy na Podkarpaciu do najstarszego w Starogardzie Gdańskim. Przebiegnięte kilometry zostały zamienione na ponad 500 wyjazdów wakacyjnych dla podopiecznych domów dziecka z czterech województw, gdzie Polpharma ma swoje zakłady.

Dla umacniania standardów etycznych

■ Polpharma przywiązuje dużą wagę do doskonalenia standardów we wszystkich obszarach działania. Stale umacnia kulturę etyczną firmy, kierując się wartościami etycznymi i przyjętymi zasadami postępowania w relacjach z pracownikami, klientami i kontrahentami. Stawiając sobie poprzeczkę bardzo wysoko, Polpharma oczekuje tego samego od swoich partnerów w łańcuchu dostaw. W 2015 r. został ogłoszony Kodeks postępowania Dostawców Grupy Polpharma, czemu towarzyszyły specjalne warsztaty dla dostawców. Firma rozwijała ustanowiony w 2014 r. Program Etyczny poprzez szczegółowe procedury, działania edukacyjne oraz komunikację zagadnień etycznych w Polsce i za granicą. Aktywnie uczestniczyła także w pracach Koalicji Rzeczników Etyki pod auspicjami Inicjatywy sekretarza generalnego ONZ – Global Compact w Polsce.